

## Galeries de Barcelona Inauguracions recents

## Vigència i actualitat d'Antonio Saura

Antoni Muntadas reuneix les seves obres seriades a la galeria Joan Prats

JUAN BUFILL  
Barcelona

Fa anys que no s'exposava a Barcelona un conjunt important de pintures d'Antonio Saura com el que presenta Mayoral amb el títol *Tragedia-Creación*. El mateix Manel Mayoral havia presentat l'any 2006 una selecció de les seves sèries *Retrats*, *Crucifixiones*, *Damas i Acumulaciones*, i Carles Taché i Antonio Niebla (galeria Barcelona) també han exposat la seva obra al segle present, però el cert és que la presència de Saura a les galeries va disminuir notablement poc després de la seva mort el 1998. El seu és un cas molt diferent del seu contemporani Manolo Millares, que només recentment va ser objecte de la seva primera mostra retrospectiva a Catalunya. L'obra d'Antonio Saura sempre va tenir una bona difusió i acceptació al nostre país. Ja el 1980 la Fundació Joan Miró l'hi va dedicar una *Exposició antològica 1948-1980*, que s'acompanyava d'una lectura polititzada d'Alexandre Cirici Pellicer, i el 1991 el Palau de la Virreina va agafar el relleu amb una mostra memorable, titulada *Desenari 1980-1990*.

L'actual exposició a Mayoral inclou algunes obres que podrien ser als millors museus. Destaquen especialment els dos retrats expres-

sionistes -olis sobre tela- *Salvatierra* (1957) i *Ariza I* (1963) i el gran collage amb dibuixos *40 superposiciones* (1975). Però també es mostren petits formats extraordinaris, com el fosc *Sin título* (1957), *Retrato 86* (1960) i *Retrato 5H* (1962). El primer és una obra molt poc exposada i els altres dos retrats s'escapen de l'habitual format vertical d'aquest gènere amb un enquadrament horitzontal, d'acord amb la distorsió de cada rostre representat. La mostra reproduceix alguns extractes del seu text *Programio*, del 1951, una espècie de declaració d'intencions artístiques i poètiques.

La selecció permet apreciar,



40 superposiciones (1975), d'Antonio Saura

també més enllà de la ferocitat en la representació de psicologies monstruoses, la frescor i el sentit de l'humor que també formaven part de la seva personalitat. Saura em va dir, cap al 1989, que l'entusiasme dels dibuixants de còmic més avantguardistes dels anys setanta i vuitanta, sobretot Micharmut, Mariscal i Guillem Cifré.

El pas dels anys no ha fet més que confirmar el que ja semblava evident al seu moment. És a dir, que la pintura d'Antonio Saura significa un necessari enllaç entre l'existencialista informalisme i una figuració posterior. En el cas d'aquest artista aragonès, una figuració alhora salvatge i culta, espontània i rigorosa, sorgida a partir de l'expressionisme abstracte i de les avantguardes històriques, però també del barroc tenebrista i del Goya més lliure i negre. Vista avui, la seva obra sembla no només vigent, sinó fins i tot actual, pel seu retrat d'una certa Espanya negra, autoritària, hipòcrita i corrupta, que últimament



Warning (2015), de Muntadas

protagonitza les notícies, i que a les seves pintures té un aspecte intensament monstruós. *Galeria Mayoral. Consell de Cent, 286. Fins al 25 de juliol.*

**Muntadas.** *Edicions II* reuneix les obres seriades que Antoni Muntadas ha realitzat des de l'any 2003 fins ara. És una continuació de la mostra que la mateixa galeria va presentar aquell any. El muntatge és encertat, com un colorista i lluminós gabinet de curiositats sociològiques, fidel a l'esperit de Muntadas. I paradoxalment aconseguix conciliar la saturació i la claredat. Sembla una versió artística d'allò que, en els anys de l'auge

de l'estructuralisme (els setanta del segle XX), representaven les classes de semiologia (o semiòtica) a les universitats europees. És a dir, com una mostra de treballs acadèmiques sobre els llocs comuns de la cultura contemporània, amb resultats que se situen entre la constatació òbvia i la idea precisa. Es mostren publicacions, videos, objectes, impressions i petites instal·lacions. Un conjunt de vestigis realitzats a partir de diferents projectes, com a desviacions o conseqüències d'aquells: versions reduïdes i portàtils de projectes més amplis. Tot molt cerebral, això sí. I que estrany veure associat, en l'últim número desplegable de *L'Estació*, l'anàlitic Muntadas amb algú tan subjectiu com l'excel·lent poeta Antonio Gamoneda. *Galeria Joan Prats. Balma, 54. Fins al 15 de juny.*

**Salvador Juanpere.** Últims dies per visitar la mostra *D'après, selon, suivant*, una reflexió sobre l'escultura mitjançant dibuixos i escultures on les formes es combinen amb idees expressades literalment. Les referències que fa servir Juanpere són tan àmplies i diverses com els seus materials, des de Brancusi i Giacometti fins a uns residuals trossos de marbre. *El Quadern Robot. Còrsega, 267. Fins al 2 de juny.*

**Manu vb Tintoré.** Els dibuixos en combinació amb esmalts d'aquest artista belga representen paisatges naturals i elements com ara brins d'herba o pedres. Els seus paisatges orogràfics són abans que res rítmics, menys analítics que oberts a l'indefinit. *N2 Galeria. Enric Granados, 61. Fins al 15 de juny.*